

40, 39. — b) *laut, so dass es Alle hören* (im Drama, Gegens. आत्मगतम्. स्वगतम्. अथर्व, जनान्तिकम्) Çāk. 13, 15. 22. 23, 14. 30, 13. Dhūrtas. 76, 41. Prab. 12, 3. Hit. 10, 17. गुह्यं चार्थं मामकेभ्यो ब्रवीमि मातामेका ५६ भवतां प्रकाशम् MBh. 1, 3684. प्रकाशोक्त Sūras. 13, 17. — 3) m. a) *Helle, Licht* AK. 1, 1, 2, 36. H. 136. H. 101. H. an. Med. Halāj. 1, 66. इदं स्वर्दिमिदं वाममयं प्रकाश उर्वर्त्तितम् RV. 10, 124, 6. तदेनं प्रकाशं गतम्। प्रकाशं प्रजानां गमयति TBr. 2, 2, 4, 6, 3. यथा वामं वसु विविद्वान्: प्रकाशं जिगमिषति (Gegens. गूहति) zum Vorschein bringen —, an's Licht stellen wollen TS. 1, 5, 2, 3. 5, 3, 9, 2. Ait. Br. 5, 23. तत्रस्य पाण्डव. Br. 13, 4, 17. 15, 3, 31. 18, 7, 7. आदित्यानाम् 25, 13, 4. तमः प्रकाशो Çāk. zu Brh. Ār. Up. S. 209. विवस्वतः Spr. 2132. प्रकाशार्थम् der Helle wegen, um Licht zu haben MBh. 1, 6439. दिनु प्रकाशस्तूदपयत Kāthās. 35, 121. विद्युत्प्रकाशेनावलोकयामि Vikr. 65, 20. दीप° Kāthās. 32, 64. श्रोत्राधि° Kumāras. 6, 43. तन्° (शशिन्) Ragh. 3, 2. नमो दिव्यप्रकाशाय निर्मलाय Kāthās. 35, 101. व्यूहेषु कपिमुख्यानां प्रकाशो ऽभिप्रकाशते R. 5, 73, 60. Bhag. 14, 11. Jogas. 2, 18. प्रकाशावरण 52. Kap. 1, 146. Sāṃkhjak. 12. °कर् 32. मुपुत्तो प्रकाशाप्रकाशमद्वात् Vedāntas. (Allab.) No. 88. Çāk. zu Khānd. Up. S. 8, 26. zu Brh. Ār. Up. S. 288. °प्रकरण Verz. d. B. H. No. 614. Häufig am Ende von Titeln erklärender Werke (vgl. दीपक, प्रदीप): भर्तार्य° Verz. d. Oxf. H. No. 14. पिङ्गल° Colebb. Misc. Ess. II, 65. Vgl. अनुभूति°, अनुमान°, धर्क°, किरणावली°, तत्त्व°, तर्क°, त्रैलोक्य°. — b) *das zum-Vorschein-Kommen, Offenbarwerden, Manifestation* AK. 3, 4, 28, 217. H. 1339. Halāj. 5, 95. पाण्डव° MBh. 4, 70 in der Unterschr. des Adhj. विभावादित्यादि° Sāh. D. 23, 12. 30, 7. आत्म° (oder zu c.) Spr. 648. विडम्ब° 2226. Vop. 23, 8. — c) *Berühmtheit*: माहिष्मती नाम पुरी प्रकाशमुपयास्यति Hariv. 5224. तदियं पूः प्रकाशार्थं निवेष्ट्या मम मुत्रत damit ich berühmt werde 6521. आत्म° (oder zu b.) Spr. 648. — d) *Helle* so v. a. Freie, freier, offener Platz: तं गह्वरे प्रकाशे वा पोथयिष्यामि MBh. 4, 727. प्रकाशं निर्गतस्तावदवलोकयामि Çāk. 46, 7. Çāk. Ch. 59, 1. Mārk. P. 24, 51. — e) *प्रकाशे in Gegenwart Aller, so dass es Alle hören, öffentlich* Prab. 49, 7. वने गुरुप्रकाशे वा im Walde oder beim Lehrer MBh. 12, 8579. — f) nach Maubh. *Glanz des Oberkörpers des Thiers* VS. 25, 2. — g) *ein goldener Spiegel*: प्रकाशावर्धये ददाति। स्रग्मुद्गात्रे TBr. 1, 8, 2, 3. Fehlerhaft für प्राकाश। — h) *Kapitel, Abschnitt* Verz. d. B. H. No. 804. — i) *Gelächter* H. an. Med. In dieser Bed. vielleicht प्रकास (von 1. कस् mit प्र) zu schreiben. — k) N. pr. eines Brahmanen, eines Sohnes des Tamas (Finsterniss), MBh. 13, 2002. fg. des Manu Raivata Hariv. 434. — l) pl. Bez. der Boten Viṣṇu's Wollheim, Myth. 37. — 4) n. *Glockengut, Messing* H. 1049. — Vgl. तप्तप्रकाशा, दुष्प्रकाश, निष्प्रकाश (dunkel), प्राकाश्य.

प्रकाशक (von काम् simpl. und caus. mit प्र) 1) adj. f. प्रकाशिका a) *hell, leuchtend, glänzend*: सत्त्वं निर्मलत्वात्प्रकाशकमनामयम् Bhag. 14, 6. Sāṃkhjak. 13. Tattvas. 26. देवास्तेजस्विनो यस्मात्प्रभावतः प्रकाशकाः MBh. 13, 4725. ते ब्राह्मणा इतः प्रेत्य ब्रह्मलोके प्रकाशकाः 3, 1602. — b) *allgemein bekannt, berühmt*: कृत्यैः — प्रकाशाकाशकातिभिः। प्रकाशिका Rāḡa-Tar. 4, 79. — c) *erhellend, erleuchtend*: प्रदीपवद्विषय° Gaudap. zu Sāṃkhjak. 36. Çāk. zu Brh. Ār. Up. S. 288. पर्° Kull. zu M. 1, 77.

Schol. zu Kap. 1, 128. इन्द्रियाणां प्रकाशिका MBh. 14, 1066. लोक° Verz. d. B. H. No. 804. अनतिप्रकाशकत्व Vedāntas. (Allab.) No. 31. — d) *offenbar machend, verrathend*: समेगेच्छा° Sāh. D. 51, 9. पुंसामपकारप्रकाशिका (तनया) Mārk. P. 51, 117. bezeichnend, ausdrückend: प्रशस्यार्थ° H. 1441. erhellend so v. a. erklärend: अर्थ° Verz. d. Oxf. H. 165, a, 3. Çāk. zu Praçnop. 5, 5. — 2) m. der Erhellender, die Sonne Kāthās. 18, 18. — 3) f. प्रकाशिका Titel eines Commentars zum Mīmāṃsāsūtra von Rāmākṛṣṇa, Hall 181.

प्रकाशकज्ञातर (प्र° + ज्ञा°) m. *Hahn (der Kenner des Lichtbringers)* Çabdaś. im ÇKDr.

प्रकाशकर्तृ (प्र° + क°) m. *Lichtmacher*, Beiw. der Sonne MBh. 1, 2772. 4398.

प्रकाशकर्मन् (प्र° + क°) adj. *dessen Geschäft es ist, Helle zu schaffen*, Beiw. der Sonne MBh. 5, 4920.

प्रकाशकाम (प्र° + काम) adj. *stattliches Aussehen oder Auszeichnung wünschend* Āçv. Çr. 12, 5.

प्रकाशता (von प्रकाश) f. *das Hellsein, Leuchten, Glanz*: वलवद्विद्य कर्तव्या शरच्चन्द्रप्रकाशता Spr. 1941. Jāg. 3, 77.

प्रकाशत् (wie eben) n. 1) *das Hellsein, Leuchten, Helle*: प्रदीपस्य Vjup. 44. — 2) *das zu-Tage-Treten, Erscheinen*: रसस्य Sāh. D. 31, 1. स्व° durch sich selbst 4, 23, 13. — 3) *Berühmtheit*: प्रकाशत्वं च गच्छति MBh. 13, 4730. N. 26, 35.

प्रकाशदेवी (प्र° + दे°) f. N. pr. einer Fürstin Rāḡa-Tar. 4, 79.

प्रकाशन (vom caus. von काम् mit प्र) 1) nom. ag. *Erhellender*, Beiw. Viṣṇu's MBh. 13, 6978. — 2) n. *das Erhellen, Beleuchten*; *un's-Licht-Bringen, zum-Vorschein-Bringen, Manifestiren* Nir. 12, 25. अग्नेः (subj.) MBh. 12, 9135. Sūçr. 1, 131, 13. रवेरुचिष्ये किं न प्रदीपस्य प्रकाशनम् Spr. 1964. कृत्वा प्रकाशनास्त्रेण प्रकाशते नभश्चरम् Kāthās. 48, 45. नृबुद्धिकैर्वाणाम् (obj.) MBh. 1, 86. अतो मयैतद्विहितं तव वीर्यप्रकाशनम् 3, 10401. ज्ञानं प्रकाशनमर्थस्य Nir. 1, 19. 6, 1. P. 1, 3, 23. Kāthās. 16, 114. PAṆKAT. 238, 23. Rāḡa-Tar. 1, 12. Çiç. 9, 53. Daçak. in Benf. Chr. 180, 11. दुःखानामप्रकाशनम् Rāḡa-Tar. 1, 226. स्वाभिप्राय° 3, 133. Schol. zu P. 3, 3, 153. 8, 2, 94. Tattvas. 19. Daçar. 1, 49. Pratīpar. 21, b, 2. 33, a, 4. Çāk. zu Brh. Ār. Up. S. 4. AK. 3, 6, 3, 28. Halāj. 5, 84. कात्यायनस्य *das zum-Vorschein-kommen-Lassen* Kāthās. 5, 90. प्रकाशना f. *das Lehren* Vjup. 29.

प्रकाशनवत् (von प्रकाशन) adj. *erhellend, erleuchtend*, zur Erklärung von स्वर्ण Nir. 6, 10.

प्रकाशनारी (प्र° + ना°) f. *ein öffentliches Frauenzimmer, Hure* Mārk. 46, 2.

प्रकाशवत् (von प्रकाश) 1) adj. *hell, leuchtend, glänzend* Khānd. Up. 4, 3, 3. 7, 12, 2. Schol. zu Ragu. 4, 31 (ed. Calc.). Çāk. zu Brh. Ār. Up. S. 36. Davon nom. abstr. °वत्त्वं n. ebend. — 2) m. Bez. eines Fusses Brahman's Khānd. Up. 4, 3, 2.

प्रकाशवर्ष (प्र° + वर्ष) m. N. pr. eines Dichters Verz. d. Oxf. H. 124, a.

प्रकाशात्मक (von प्र° + आत्मन्) adj. *leuchtend*; davon nom. abstr. प्रकाशात्मकत्वं n. Çāk. zu Brh. Ār. Up. S. 288.

प्रकाशात्मन् (wie eben) 1) adj. dass. Sūras. 12, 17. Beiw. Çiva's Çiv.